

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 24/2013-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2013 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej doc. JUDr. B. F., PhD., F., s. r. o., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Er 662/2009 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo spoločnosti P., s. r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Er 662/2009 porušené neboli.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal uznesením č. k. II. ÚS 24/2013-19 z 24. januára 2013 na ďalšie konanie sťažnosť spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), v časti namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Er 662/2009.

2. Z obsahu sťažnosti a jej doplnenia vyplynulo, že sťažovateľka v označenom konaní písomným podaním z 19. júna 2009 navrhla zvolenému súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre pohľadávku, ktorá jej vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 2420219 uzatvorenej s dlžníčkou (povinnou) J. D. Súdny exekútor, postupujúc podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, následne požiadal okresný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd túto žiadosť prijal na ďalšie konanie, čím došlo k zákonnému založeniu jeho povinnosti rozhodnúť o nej v rámci priznanej právomoci v zákonom ustanovenej lehote.

Sťažovateľka uvádza, že okresný súd o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do dňa spísania ústavnej sťažnosti nerozhodol napriek tomu, že vec nevykazuje prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžaduje takú spoluprácu

okresného súdu s účastníkmi konania, ktorá by mohla podstatne ovplyvniť jeho posúdenie, resp. rozhodnutie v označenej veci.

Vzhľadom na neodôvodnenú nečinnosť a neefektívny postup okresného súdu sťažovateľka opakovane urgovala rozhodnutie o udelení poverenia, okresnému súdu adresovala viaceré žiadosti o informáciu o stave namietaného konania a 26. mája 2011 podala v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) predsedníčke okresného súdu sťažnosť na prieťahy v ňou iniciovanom exekučnom konaní. Predsedníčka okresného súdu v prešetrení sťažnosti z 23. júna 2011 konštatovala, že napriek tomu, že okresný súd o žiadosti súdneho exekútora nerozhodol, úkony vykonával plynule, preto je sťažnosť sťažovateľky neopodstatnená. Sťažovateľka sa z dôvodu pretrvávajúceho stavu porušovania jej označených práv obrátila na ústavný súd.

Uvedeným postupom okresného súdu malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

2.1 V nadväznosti na uvedené sťažovateľka v petite sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Er 662/2009 boli porušené ňou označené práva, aby okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prieťahov a aby sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedníčkou Mgr. A. M., listom sp. zn. Spr 176/2013 zo 16. apríla 2013 a právny zástupca sťažovateľky stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu z 2. mája 2013 doplneným 10. júla 2013.

3.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení okrem chronológie úkonov vykonaných súdom v namietanom konaní k veci ďalej uviedla:

„V tejto veci som riešila sťažnosť oprávneného pod sp. zn. 1SprV 45/2011, ktorú za obdobie od podania žiadosti na vykonanie exekúcie do 23. 6. 2011 som posúdila ako neopodstatnenú čo do plynulosti konania prvostupňového súdu.

V období od vrátenia spisového materiálu z krajského súdu to znamená od 1. 6. 2011 súd vo veci konal pomalšie. Bolo to ovplyvnené aj prístupom oprávneného - sťažovateľa, ktorý na výzvu súdu žiadané náležitosti zaslal spoločne s náležitosťami patriacimi do iného spisu, konkrétne do spisu 11Er 379/2009 a túto skutočnosť súdu oznámil až na urgenciu súdu. Následne súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Podľa môjho názoru určitý podiel na plynulosti konania z horeuvedeného dôvodu má aj oprávnený.

... súhlasím s tým, aby podľa § 30 ods. 2 zák. č. 38/1993 Z. z. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania o prijatej sťažnosti.“

3.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom stanovisku k uvedenému vyjadreniu predsedníčky okresného súdu k veci okrem iného uviedol:

„Žiadosť o udelenie poverenia bola podaná 17. 07. 2009. V zákonnej pätnásť dňovej lehote súd neuskutočnil žiadnu činnosť a konal so zbytočnými prietahmi. Prvý úkon bol vykonaný po uplynutí viac ako jedného mesiaca 18. 08. 2009. Je pochybné akú efektivitu mala výzva adresovaná stálemu rozhodcovskému súdu na predloženie spisu, keď šlo vec pri ktorej bol predložený exekučný titul a bolo z neho zrejmé, že ide o rozhodcovský rozsudok, a bolo tiež z jeho odôvodnenia zrejmé ako a prečo súd rozhodol. Podľa názoru sťažovateľa šlo o nesústredenú činnosť a zbytočný úkon, ktorý nemohol ovplyvniť záverečné rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Súd totižto na podporu svojho rozhodnutia v jeho odôvodnení nečerpá argumenty so súdneho spisu rozhodcovského súdu. Dňa 03. 11. 2009 súd rozhodol o povolení odkladu exekúcie. Jednoznačne šlo o nesústredenú činnosť súdu, ako to potvrdil krajský súd svojim rozhodnutím dňa 01. 06. 2011, ktorým zrušil rozhodnutie súdu zo dňa 03. 11. 2009 pre rozpor so zákonom.

Vo vyššie opísanom období exitovali v konaní zbytočné prietahy vyvolané súdom reprezentované predovšetkým nesústredenou činnosťou v trvaní viac ako dvadsaťdva mesiacov.

Súd vôbec nekonal od 07. 06. 2011 do 21. 09. 2011 a spôsobil tak ďalšie zbytočné prietahy v trvaní viac ako tri mesiace.

Nesústredenosťou je reprezentovaný aj úkon súdu zo dňa 21. 09. 2011, pretože je zrejmé, že v danom prípade šlo o vec súdu notoricky známu a preto (ak vôbec) mala byť výzva na predloženie obchodných podmienok realizovaná v 15-dňovej zákonnej lehote a nie po viac ako dvoch rokoch od podania žiadosti o udelenie poverenia. Zarážajúce tiež je, že napriek tomu, že pokyn na uskutočnenie výzvy bol udelený 21. 09. 2011 k skutočnej realizácii zo strany súdu došlo až 14. 06. 2012, teda po viac ako osemmesačných zbytočných prietahoch. Súd navyše vyzýval na predloženie niečo, čo mal vo svojej dispozícii, čo svedčí o ďalšej nesústredenej činnosti a o nezáujme súdu riešiť vec ako takú.

Súd žiadosť o udelenie poverenia zamietol 27. 11. 2012 a dovoľujeme si tvrdiť, že k tomuto úkonu sa dostal výlučne po tom, čo sťažovateľ podal predsedníčke súdu sťažnosť na postup súdu. Otázne je, ako mohol pri vyššie uvedených faktoch súd v súvislosti s vybavením sťažnosti tvrdiť, že sťažnosť je nedôvodná.

Vec je jednoznačne poznačená zbytočnými prietahmi v trvaní viac ako tri roky a štyri mesiace, konkrétne od 02. 08. 2009 do 27. 11. 2012.

S poukazom na vyššie vykonanú skutkovú analýzu priebehu exekučných konaní a vzhľadom k... judikatúre ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, sťažovateľ zotráva na podanej ústavnej sťažnosti a žiada, aby ústavný súd rozhodol podľa v nej obsiahnutého petitu. Osobitne zdôrazňujeme potrebu spravodlivého zadosťučinenia, ktorá je zdôvodnená už len samotným faktom, že súd vo veci rozhodol namiesto zákonných 15 dní viac ako tri roky a štyri mesiace...

Vzhľadom k skutočnosti, že sťažovateľ mal možnosť zaujať stanovisko k vyjadreniu porušovateľa a túto aj využil, viac netrvá na uskutočnení ústneho pojednávania a súhlasí, aby ústavný súd rozhodol vo veci bez jeho nariadenia. Žiadame však, aby sme boli informovaný o prípadných ďalších stanoviskách porušovateľa, ak by ich súdu predkladal, aby sme mohli zvážiť prehodnotenie tohto súhlasu.“

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej

lej „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti, jej doplnení, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného pod sp. zn. 11 Er 662/2009:

Dňa 17. júla 2009 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. R. K. (ďalej len „súdny exekútor“) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej sťažovateľkou ako oprávnenou proti J. D., V. (ďalej len „povinná“), na vymoženie sumy 497,93 € s prísl. Súdny poplatok bol žiadateľom zaplatený kolkom na samotnej žiadosti.

Dňa 18. augusta 2009 okresný súd požiadal Stály rozhodcovský súd spoločnosti S., a. s. (ďalej len „rozhodcovský súd“), o zaslanie spisu. Rozhodcovský súd prevzal výzvu 7. septembra 2009.

Dňa 3. novembra 2009 okresný súd uznesením povolil odklad exekúcie až do právoplatnosti rozhodnutia o prípadnom zastavení exekúcie alebo vyhlásení exekúcie za neprípustnú.

Dňa 23. novembra 2009 sťažovateľka požiadala o informáciu o stave konania.

Dňa 29. decembra 2009 sťažovateľka podala odvolanie proti uzneseniu okresného súdu o povolení odkladu exekúcie.

Dňa 25. januára 2010 okresný súd zaslal odvolanie sťažovateľky povinnej na vyjadrenie (povinná výzvu prevzala 18. februára 2010, avšak k odvolaniu sa nevyjadřila).

Dňa 15. apríla 2010 okresný súd predložil spis Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 29. apríla 2011 krajský súd uznesením sp. zn. 9 CoE 93/2010 zrušil uznesenie okresného súdu o povolení odkladu exekúcie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Dňa 1. júna 2011 krajský súd vrátil spis okresnému súdu.

Dňa 10. januára 2012 organizácia O., oznámila vstup do konania a podala návrh na odklad exekúcie a následne na jej zastavenie.

Dňa 5. marca 2012 okresný súd vyzval sťažovateľku na predloženie obchodných podmienok k zmluve o úvere uzatvorenej medzi povinnou a sťažovateľkou (výzva bola kanceláriou okresného súdu vypravená až 14. júna 2012).

Dňa 12. júla 2012 sťažovateľka doručila zmluvu o úvere spolu s obchodnými podmienkami.

Dňa 2. októbra 2012 okresný súd urgoval sťažovateľku, aby predložila obchodné podmienky k zmluve o úvere.

Dňa 15. októbra 2012 sťažovateľka v nadväznosti na urgenciu okresného súdu uviedla, že požadované obchodné podmienky zaslala mu už na základe prvej výzvy, a v prílohe ich opätovne zaslala.

Dňa 27. novembra 2012 okresný súd uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia. Zároveň vyzval súdneho exekútora na vyčíslenie trov exekúcie.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Er 662/2009 dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet a právoplatne nerozhodli (m. m. I. ÚS 24/03, IV. ÚS 232/03). Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá

povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01).

V súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou ústavný súd už vyslovil, že právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov súdom sa vzťahuje aj na konanie o výkon rozhodnutia a rozhodovanie súdu v exekučnom konaní (napr. III. ÚS 15/03 alebo III. ÚS 229/04), keďže nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04), pričom ústava v čl. 48 ods. 2 takéto konania z povinnosti súdov konať bez zbytočných prietáhov nevyníma. Aj podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) by právo na súdnu ochranu zostalo iluzórnym, keby vnútroštátny právny poriadok umožňoval, aby konečné súdne rozhodnutie ostalo „neúčinné“ na škodu jednej zo strán. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia súdu treba považovať za integrálnu súčasť procesu v zmysle čl. 6 dohovoru (obdobne III. ÚS 15/03, III. ÚS 229/04).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) zohľadňuje tri, resp. štyri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníkov súdneho konania (2), postup samotného súdu (3) a význam veci pre účastníka (4).

Z chronológie úkonov vykonaných okresným súdom v namietanom konaní vyplýva, že ku dňu podania ústavnej sťažnosti, t. j. 24. augusta 2012 trvalo konanie pred všeobecným súdom 37 mesiacov, pričom v období od 15. apríla 2010 do 1. júna 2011 (teda viac ako 13 mesiacov) sa spis nachádzal na krajskom súde z dôvodu rozhodovania o odvolaní, čo nemožno pričítať na ťarchu okresného súdu. Okresný súd o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol uznesením z 27. novembra 2012 tak, že túto zamietol.

V posudzovanom prípade je významná, priam kľúčová skutočnosť, že sťažovateľka pred okresným súdom iniciovala značne vysoký počet exekučných konaní (ide o stovky až tisíce exekučných konaní – návrhov v typovo obdobných veciach). Ústavný súd konštantne judikuje, že zaťaženosť súdov, nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, nie je dôvodom, ktorý by zbavoval súd, resp. štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v konaní. Prietahy by mohli byť takto ospravedlniteľné len na krátky čas a len v tom prípade, že by sa prijali adekvátne opatrenia na riešenie situácie [napr. II. ÚS 48/96, I. ÚS 39/00, III. ÚS 425/2012, mutatis mutandis Buchholz proti Nemecku (rozhodnutie komory, 6. máj 1981, č. 7759/77, § 51 a § 61); Zimmermann a Steiner proti Švajčiarsku (rozhodnutie Komory, 13. júl 1983, č. 8737/79, § 29, § 30), pozri aj KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. Praha : C. H. Beck, 2012, s. 710, s. 715. ISBN 978-80-7400-365-3]. Ústavný súd však konštatuje, že danú judikaturu vytvoril po vzore Európskeho súdu pre ľudské práva na ochranu práva na konanie bez zbytočných prietahov v takpovediac nehromadných veciach. Nešlo teda (dosiaľ) o situácie, keď jeden navrhovateľ stovkami až tisíckami podaní prispel k zaťaženosti súdu, a týmto k dlhšej dobe rozhodovania aj sám. Spomenutá doktrína absencie možnosti liberácie z dôvodu zaťaženia aj naďalej plne platí, avšak v prípadoch relevantne odlišných od prerokúvanej veci (porovnaj proces argumentácie nazývaný odlišenie, ang. distinguishing, v common law v KÜHN, Z., BOBEK, M., POLČÁK, R. a kol. Judikatura a právní argumentace. Praha : Auditorium, 2006, s. 22, s. 29. ISBN 80-903786-0-9). V prípadoch obdobných prerokúvanej veci sa táto doktrína modifikuje do podoby reflektovanej v tomto rozhodnutí. Pre súčasný prípad a prípady obdobné, kde, ako už ústavný súd uviedol, jediná sťažovateľka iniciovala konanie v stovkách až tisíckach typovo obdobných veciach, je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prietahov a v záujme ochrany práv a slobôd iných.

In concreto tak ústavný súd túto skutočnosť musel zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti veci/vecí (referenčným vzhľadom na špecifiká prípadov nie je jedna vec sťažovateľa, ale jeho typovo rovnaké veci pred konkrétnym súdom), o ktorej/ktorých súd koná, a kritéria správania sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania. Povinnosť

všeobecného súdu vysporiadať sa s veľkým množstvom podaní sťažovateľky ipso facto zvyšuje faktickú zložitosť veci/vecí z dôvodov, ktoré vyplývajú zo správania sťažovateľky.

V takýchto prípadoch je možné z ústavného hľadiska akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní. Ústavný súd konštatuje, že povinnosť okresného súdu vysporiadať sa so všetkými návrhmi sťažovateľky sa tak nevyhnutne dostáva do konkurencie s povinnosťou tohto súdu poskytnúť súdnu ochranu bez zbytočných prieťahov a v primeranej dobe aj ostatným účastníkom iných konaní, ktorí sa pred dotknutým súdom uchádzajú o súdnu ochranu. Obdobný právny názor už ústavný súd v minulosti prezentoval napríklad v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 64/97, keď pri hodnotení porušenia práva na konanie bez zbytočných prieťahov poukázal na to, že „[v] rovnakom čase na identickom súde sa právo na konanie bez zbytočných prieťahov zaručuje mnohým osobám, ktoré sa v početných konaniach obrátili na súd s požiadavkou o odstránenie svojej právnej neistoty“.

V rámci kritéria významu veci pre sťažovateľku ústavný súd konštatuje, že v daných prípadoch nejde napr. o osobno-statusový spor, pracovný spor či spor pre sťažovateľku inak existenčný (pozri aj referenčnú rovinu – vec/veci).

Vzhľadom na uvedené, prihliadajúc na všetky okolnosti posudzovaného prípadu, ústavný súd dospel k záveru, že postup okresného súdu v označenom konaní sťažovateľky neporušil jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prejednanie veci v primeranej dobe podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Obdobné práva účastníkov iných konaní pred okresným súdom totiž nemôžu bez ďalšieho ustúpiť už identifikovaným právam sťažovateľky. Okresný súd je preto povinný zvoliť vyvážený prístup k ochrane týchto práv tak vo vzťahu k sťažovateľke, ako aj vo vzťahu k účastníkom iných konaní.

Pokiaľ ide o sťažovateľkinu námietku, že okresný súd nerozhodol v zákonom ustanovenej lehote 15 dní, ústavný súd konštatuje, že z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákon upravuje procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na

vykonanie exekúcie pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Táto lehota pritom výslovne v zmysle zákona neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) (t. j. ak je exekučným titulom notárska zápisnica) a d) (t. j. ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok). Zákon upravuje túto výnimku z dôvodu potreby preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie. Uvedená výnimka upravená v § 44 ods. 2 týkajúca sa udelenia poverenia na vykonanie exekúcie, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a notárska zápisnica, bola do Exekučného poriadku zavedená zákonom č. 144/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to s účinnosťou od 1. júna 2010.

V predmetných veciach, tak ako to vyplýva z exekučných spisov okresného súdu, boli exekučným titulom rozsudky rozhodcovského súdu, a teda lehota 15 dní sa na vydanie poverenia v danom prípade nevzťahovala.

Navyše, z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Naopak, zákon takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu neukladá (uvedené platilo aj pred 1. júnom 2010).

Navyše, aj v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje zákonná lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ústavný súd vyslovil právny názor, že pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj pojem „v primeranej lehote“ obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 dohovoru) je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle citovaného

článku ústavy nemožno preto bez ďalšieho vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (I. ÚS 86/02, IV. ÚS 440/2012).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

O uložení povinnosti niektorému z účastníkov konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy, rozhoduje ústavný súd podľa „výsledku konania“ (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde), zohľadňujúc, či bola sťažnosť dôvodná, teda či ústavný súd vyslovil porušenie základných práv alebo slobôd sťažovateľa zaručených v ústave alebo v kvalifikovanej medzinárodnej zmluve vo veci samej.

Keďže v uvedenom prípade ústavný súd rozhodol, že sťažovateľkou označené základné právo zaručené v ústave a právo zaručené v dohovore porušené neboli, uvedeným návrhom sa pri svojom rozhodovaní už nezaoberal.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2013